

[Ole Bjørn Kraft.]

Hjælpekilder, der staaer til Landets Raadighed, kan ikke bringe mig i Affekt. I det hele taget kan noget saadant vel kun bringe dem i Affekt, som ikke ønsker en Forhøjelse af Levestandarden, men som vil fastholde Fattigdommen og Usundheden i vort økonomiske Liv for derigennem at fremme helt andre Interesser. Her har man vel den egentlige Forklaring paa Kommunisternes Holdning, for det maa dog være et rimeligt Forlangende til et Samfund, at det bestræber sig for mest muligt at udnytte de Hjælpekilder, det har. Der er for mig her paa ny Tale om, at Overenskomsten fastslaar en faktisk foreliggende Indstilling.

I Artikel V indgaar vi paa en Forpligtelse til at overdrage De Forenede Stater saadanne Materialer, som vi maatte have, men som De Forenede Stater mangler. Det er jo særlig denne Artikel, man fra forskellig Side har vendt sig imod, undertiden med stor Voldsomhed. Det er vist rigtigt, at den har faaet en Udformning, som, hvis man vil det, kan give Anledning til kritiske Bemærkninger, men for mig at se indeholder denne Artikel ikke noget større Risikomoment for vort Folk, thi det, der her er Tale om, er jo kun, at De Forenede Stater skal have Ret til at deltage i Købet af vor Overskudsproduktion af disse Mangelmaterialer. Det fastslaas udtrykkeligt, at der først skal tages Hensyn til Danmarks egne rimelige Behov til indenlandsk Anvendelse af saadanne Materialer, og i Tillægget er dette yderligere udvidet til Opretholdelse af rimelige Lagre, dernæst skal der tages Hensyn til vor kommercielle Eksport af de paagældende Materialer, og i Tillægget er det yderligere udvidet til ogsaa at omfatte Bytteforretninger, og først saa skal der optages Forhandlinger med U. S. A. om Salg, Udveksling, Bytte eller anden Overdragelse af de paagældende Materialer i saadanne Mængder og gennem et saadant Tidsrum, som der maatte opnaas Enighed om. Enighed er altsaa en Forudsætning. Det synes jeg er værd at understrege, thi heri ligger jo, at det ikke er noget Diktat til os.

Videre forpligter den danske Regering sig til at efterforske og fremme Produktionen af amerikanske Mangelmaterialer. Nogen tyngende Forpligtelse kan det under alle Omstændigheder ikke siges at være. Jeg gad vide, om vi ikke under alle Forhold vilde bestræbe os for at fremstille saadanne Varer, som vi er i Stand til at konvertere i Dollars.

Det hedder i Artikel IV, at der af de Midler, som hensættes paa den særlige

Konto i Nationalbanken, og som hidrører fra Gavebeløbet — jeg skal komme til dette Spørgsmaal senere —, kan disponeres til Dækning af Udgifter i Forbindelse med den nævnte Eftersøgning og Produktionsudvidelse af Mangelmaterialer. Det kommunistiske Blad „Land og Folk“ er ved Studiet af Marshall-Overenskomsten naaet til det Resultat, at Danmark — med Formandens Tilladelse vil jeg gerne citere et meget lille Stykke —:

„at Danmark oven i Købet selv vil komme til at betale for Amerikanernes Eftersøgning efter saadanne Materialer her i Landet“.

Nu er der for det første, saa vidt jeg kan se, ikke Tale om, at Amerikanerne skal eftersøge noget, men om noget vi selv foretager os, men dernæst er det jo direkte vildledende at paastaa, at vi selv skal betale, al den Stund de Midler, som skal anvendes til dette Formaal, er Midler, som er kommet i Statens Lomme eller Beholdning ved dens Salg til Befolkningen af de Varer, som De Forenede Stater har foræret os. Der er allerhøjest Tale om en vis Begrænsning af Gavens Omfang, men under alle Omstændigheder ikke om at paalægge os nogen økonomisk Byrde, i Særdeleshed ikke naar man tager i Betænkning, at almindelig Fornuft under alle Forhold alligevel vilde faa os til at fremstille saadanne Varer, som vi kunde bruge i Bytte for andre nødvendige Varer. Det turde dog være lige saa soleklart, som det er logisk.

Bestemmelserne i Artikel IV om Oprettelse af en særlig Konto i Nationalbanken for Indbetaling i danske Kroner af et Beløb, som modsvarer Værdien af de Varer, De Forenede Stater stiller til Raadighed for os som Gave, er en positiv Indsats i Pengesanerings Tjeneste, som mit Parti hilser med Tilfredshed. Det er klart, at noget saadant maa ske, hvis der overhovedet skal være Tale om en Genopbygning, da en over Statskassen tilsvarende Udpumpning til Befolkningen af et lignende Beløb eller af Beløb i det hele taget ud over de nuværende vilde forøge Købekraften og dermed umuliggøre det for Marshall-Planen at opnaa det tilsigtede Formaal. Det, der her sker, er jo, at en i Befolkningen stedfindende Pengecirkulation erstattes af en Varecirkulation, med andre Ord, at der kommer færre Penge og flere Varer, at Pengeniveauet og Vareniveauet nærmer sig hinanden. Det er ikke nødvendigt at udvikle Betydningen heraf. Overenskomsten forpligter os imidlertid ikke til at opføre os paa samme Maade over for de Beløb,